

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Nord-Trøndelag

Møtedato	09.02.2015	Vår dato: 17.03.2015
Møtetid	10:00	Utvalgssekretær Nord-Trøndelag Bondelag
Møtested	Steinkjer	Telefon

Sak 14/01290

Som medlemmer møtte: Asbjørn Helland, Borgny Kjølstad Grande, Johan Kristian Daling, Kristin Kjølen, Erik Melting

Forfall: Trond Hodne, Line Klausen

Som varamedlem møtte: Sigmund Johansen, Siri-Gunn Vinne

Første halvdel av møte var sammen med samvirke. Det årlige møte før jordbruksforhandlingene.

Til behandling:

Faste saker :

- 1/2015 Godkjenning av innkalling og saksliste
Vedtak: Godkjent
- 2/2015 Godkjenning av protokoll
a) Protokoll fra styremøte 27. januar 2015
Vedtak: Godkjent
- 3/2015 Siden sist / åpen post
a) BSE/kugalskap v/Asbjørn
b) Møter i lokallagene v/ de som har vært der
c) Inn på tunet rekrutteringsmøte v/Asbjørn
d) Møte i Innovasjon v/ Johan Kristian
Vedtak: a-d) Til orientering

Medlemsutvikling 2014 (Per 31.12.2014)								
Fylke	Pr. 31.12.2013	Pr. 31.12.2014	Endring	Nye	Total avgang	Døde	Annen endring	% vis endring
ØSTFOLD BONDELAG	4 588	4 656	68	252	175	21	9	1,5 %
AKERSHUS BONDELAG	4 891	4 942	51	356	265	26	40	1,0 %
HEDMARK BONDELAG	5 330	5 410	80	335	226	34	29	1,5 %
OPPLAND BONDELAG	5 508	5 559	51	314	227	41	36	0,9 %
BUSKERUD BONDELAG	3 756	3 770	14	188	161	25	13	0,4 %
VESTFOLD BONDELAG	3 155	3 176	21	174	139	21	14	0,7 %
TELEMARK BONDELAG	1 677	1 667	-10	89	89	9	10	-0,6 %
AUST-AGDER BONDELAG	935	955	20	76	52	10	4	2,1 %
VEST-AGDER BONDELAG	1 170	1 162	-8	46	54	7	0	-0,7 %
ROGALAND BONDELAG	6 350	6 377	27	313	269	19	17	0,4 %
HORDALAND BONDELAG	3 634	3 649	15	200	170	23	15	0,4 %
SOGN OG FJORDANE BONDELAG	3 780	3 751	-29	165	164	22	30	-0,8 %
MØRE OG ROMSDAL BONDELAG	3 334	3 323	-11	169	154	18	26	-0,3 %
SØR-TRØNDELAG BONDELAG	4 238	4 225	-13	233	221	23	25	-0,3 %
NORD-TRØNDELAG BONDELAG	5 072	5 090	18	243	209	29	16	0,4 %
NORDLAND BONDELAG	2 809	2 842	33	212	165	11	14	1,2 %
TROMS BONDELAG	907	927	20	77	48	6	9	2,2 %
FINNMARK BONDELAG	325	346	21	45	20	0	4	6,5 %
Per 31.12.2013 og 31.12.2014	61 459	61 827	368	3 487	2 808	345	311	0,6 %

5/2015

Invitasjoner/møter/arrangement

a) Årsmøte i Nord-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag 27. februar

Vedtak: a) Trond deltar

6/2015

Media

a) Kronikk om artikkel 19 – Kristin skriver

Saker til behandling

**8/15 14/01123-5 Diskusjonsnotat - innspill til
jordbruksforhandlingene 2015 Nord-Trøndelag
Bondelag**

Vedtak

Administrasjonen jobber videre med notatet etter diskusjonen i styret. Saken behandles på nytt etter at alle innspill fra lokallag har kommet inn.

Saksutredning

Innledning

Jordbruksforhandlingene 2014 var de første med ny Regjering som forhandlingsmotpart. Regjeringens tilbud i forhandlingene innebar i gjennomsnitt 7000 kroner dårligere inntektsmuligheter sammenlignet med andre grupper. I tillegg hadde tilbudet betydelig strukturinnretning, hvor store produsenter ble prioritert sterkt på bekostning av mindre bruk. Forhandlingene endte i brudd. Organisasjonene slo fast at inntektsramma (priser og tilskudd) var for lav til å kunne styrke næringas samlede lønnsomhet og bidra til å nå Stortingets mål om å øke matproduksjonen.

Forhandlinger mellom Regjeringspartiene og samarbeidspartiene Venstre og KrF i Stortinget resulterte i en avtale mellom de fire partiene, som fastsatte økt ramme for jordbruksoppgjøret 2014 på 250 millioner kroner, samtidig som en del av de mest strukturdrivende endringene i tilbudet ble reversert. Men hovedtrekkene i Regjeringens tilbud ble liggende fast. Avtalen viste imidlertid at Regjeringens linje ikke hadde flertall i Stortinget. Avtalen gir føringer for de kommende jordbruksoppgjørene, og slår fast at kommende jordbruksoppgjør må være i tråd med hovedlinjene i avtalen mellom de fire samarbeidspartiene.

1. Hovedprioriteringer Jordbruksforhandlingene 2015

Nord-Trøndelag Bondelags hovedprioriteringer til jordbruksforhandlingene 2015 er:

- a. Sikre lønnsomhet for å øke matproduksjonen basert på norske ressurser i hele landet.*
- b. Styrke økonomi og verdiskaping i distriktslandbruket for å nå mål om økt produksjon.*
- c. Styrking av investeringsvirkemidler.*

1.1 Sikre lønnsomhet for å øke matproduksjonen basert på norske ressurser i hele landet

- Effektivt tollvern – Forsvare norske interesser i Artikkel 19 forhandlingene og TTIP (for å bremse raskt økende import av landbruksvarer til Norge)
- Utnytte mulighetene for prisøkning i markedet (melk, gris, potet, økologiske produkter og grøntprodukter med markedsmuligheter)
- Styrking av husdyrtilskudd
- Helkjedetinking i korn-kraftfôrpolitikken, og videreføre kanaliseringspolitikken
- Styrk kornøkonomien gjennom økt kvalitetsbetaling.
- Etabler tilskudd til nydyrking og øke grøftetilskuddet
- Opprettholde koteordningen for melk og kvotetaket.
- Opprettholde konsesjonsgrensene for hvite kjøttslag og endre målepunkt for konsesjon i smågrisproduksjon til antall smågris.
- Bedre økonomien i svineproduksjon gjennom styrking av strukturvirkemidlene.

1.2 Styrke økonomi og verdiskaping i distriktslandbruket for å nå mål om økt matproduksjon

- Helhetlige utvikling av landbruket og videreføring av en aktiv eiendomspolitikk gjennom Konesjonsloven.
- Opprettholde kanaliseringspolitikken
- Beholde markedsreguleringen
- Styrke distriktsvirkemidlene
- Styrke økonomien i grovfôrproduksjonene gjennom økt kvalitetstilskudd for storfekjøtt og økt beitetilskudd.
- Bevare omsetningsregioner for melkekvoter
- Styrke fraktordningene
- Innovasjon Norge må ta større risiko i distriktene og bedre kapitaltilgangen i disse områdene.

1.3 Styrking av investeringsvirkemidlene;

- Styrke investeringsvirkemidlene
- Investeringsfond med skattefordel

1.4 Bakgrunn for forhandlingene

Jordbruk er den viktigste næringa i Nord-Trøndelag, målt i verdiskaping og sysselsettingseffekt. En landbrukspolitikk som gir gode inntektsmuligheter for næringa og et aktivt jordbruk med variert bruksstruktur over hele fylket er avgjørende for Nord-Trøndelags utvikling.

Ny regjering har lagt til grunn målsettinger om økt matproduksjon i Norge i sin Regjeringsplattform. Landbruksmelding nr 9 "Velkommen til bords" er Stortingets bestilling med hensyn til utvikling av landbrukssektoren. Målsettingene må oppfylles av den nye regjeringen med støtte av samarbeidspartiene Krf og Venstre. For å kunne nå de ambisiøse

målsettingene om økt selvforsyning er det helt avgjørende å føre en aktiv landbrukspolitikk, som utnytter våre produksjonsressurser over hele landet i. Legitimiteten til norsk landbruk er i stor grad basert på at det utnytter våre naturgitte ressurser over hele landet. Selvforsyningsgraden er imidlertid synkende, og er nå omkring 36 %.

Regjeringen har imidlertid gjennomført en rekke endringer i landbrukspolitikken det siste året, på tross av advarsler og protester både fra næringa og forvaltning. Flere av endringene har betydelig omfordelingseffekt, og vil virke strukturdrivende. Det legges nå til rette for utvikling av et selskapslandbruk. **Regjeringens politikk innebærer et massivt press mot kanaliseringspolitikken, og vil redusere potensialet for innenlandsk produksjon basert på norske ressurser. Regjeringens reformvilje er ideologisk drevet, og det har vært vanskelig å få aksept for faglig argumentasjon fra næringa i prosessene. Ansvar for konsekvensene er politisk, og ligger i regjeringen og ikke minst i de to støttepartiene. Nord-Trøndelag Bondelag mener at Bondelaget ikke kan akseptere og ta ansvar for en slik svekking av rammevilkårene for norsk matproduksjon.**

Næringens behov for bedre lønnsomhet og forutsigbare rammebetingelser er ikke endret som følge av ny regjering. Produktivitetsframgangen har vært betydelig i landbruket, og landbruket må få beholde produktivetsgevinsten. Inntektsgapet må tettes. Nord-Trøndelag Bondelag mener lønnsomheten må bedres gjennom en videreutvikling av inntektspilarene:

- Markedsinntekter, budsjettstøtte og skatte- og avgiftspolitikken.
- Markedsbalansering, tollvern og matkjede makt

Det vil trolig bli betydelig drakamp om både rammen og fordelingen av midler også i årets jordbruksforhandlinger. **Nord-Trøndelag Bondelag mener det er av største viktighet at Bondelaget i sitt krav til årets jordbruksforhandlinger står på samme linje som tidligere år ift behovet for å styrke lønnsomheten i jordbruket, og å opprettholde en balansert virkemiddelbruk som stimulerer til utnyttelse av norske produksjonsressurser. Derfor må både distriktsprofil og strukturprofil styrkes.**

Bakteppet nasjonalt og internasjonalt underbygger behovet for å øke norsk matproduksjon basert på norske ressurser for en økende norsk befolkning. Klimaendringene gir økt ustabilitet i klodens produksjonsevne for mat, og den faktiske produksjonsevnen går ned. Europeisk økonomi står på ny overfor store utfordringer, og i Norge kan utviklingen tyde på at oljeøkonomien er over toppen. Dette øker behovet for å satse på innenlandsk grønn verdiskaping. Landbruket med foredlingsindustrien er den største fastlandsindustrien i Norge. Jordbruk og foredlingsindustri sysselsetter henholdsvis 48 000 årsverk og 39 000. Omsetningen er henholdsvis 39 mrd og 132 mrd kroner.

2. Pris

For å stimulere til økt produksjon, er det svært viktig å gi rom for økte prisuttak på de produkter og vareslag det er muligheter for dette i markedet. Vi kommer tilbake til hvilke produkter vi mener det er rom for å øke målprisene på, innenfor gjeldende rammer, i den videre omtalen.

3. Budsjettoverføringer

Budsjettoverføringene er å betrakte som en samfunnsinvestering for å sikre den norske befolkning langsiktig sikker forsyning av trygg mat. Økte budsjettoverføringer er helt nødvendig, både for å sikre en kronemessig lik utvikling som andre grupper, og å tette inntektsgapet til andre grupper. Innretning av budsjettoverføringene har også stor betydning for muligheten til å drive distriks- og strukturpolitikk i landbruket.

De grovfôrbaserte produksjonene, som melk, storfekjøtt, ammeku og sau, er viktigst i distriktene og må løftes særskilt. Smågrisproduksjon er også arbeidsintensiv, og må styrkes med strukturviremidler.

Det er avgjørende å styrke distriktsprofilen i virkemiddelbruken, særlig med utgangspunkt i at Regjering og støttepartiene gjorde store strukturdrivende endringer i fjor, som indirekte også svekker distriktslandbruket. Konsekvensen er dårligere grunnlag for å utnytte produksjonsressursene i hele landet, og må motvirkes raskt.

Nord-Trøndelag Bondelag vurderer det som viktigst å øke husdyrtilskudd, pristilskudd og investeringstilskudd. Ordningen med kvalitetstilskudd på storfekjøtt må styrkes. Samtidig er det viktig å opprettholde gode velferdsordninger over jordbruksavtalen.

4. Forenkling

Nord-Trøndelag Bondelag er kritisk til at Regjeringen gjennomfører grunnleggende strukturelle endringer i landbrukspolitikken og landbrukssektoren, med forenkling som argument. Virkemiddelsystemet er sammensatt og målrettet for å utnytte våre naturgitte muligheter til matproduksjon. Endringene gjøres uten faglige konsekvensutredninger og på tross av en stor overvekt av høringsuttalelser både i forvaltning og i næringa. Endringer i produksjonstilskuddsforskriften er et av flere eksempler. Endringene har konsekvenser for måloppnåelsen, og har gitt økt byråkrati. Regjeringens forenklingpolitikk er i praksis en storstilt sentraliseringspolitikk. Det alvorligste er imidlertid at det undergraver kanaliseringpolitikken og potensialet for matproduksjon basert på norske ressurser. Dette er alvorlig i beredskapssammenheng.

5. Korn- og kraftfôr

For å kunne øke innenlands produksjon av mat i tråd med målsettingene i landbruksmeldinga, mener Nord-Trøndelag Bondelag det er viktig å øke kornproduksjonen.

Nord-Trøndelag Bondelag mener det er behov for å stimulere til økt fôrkornproduksjon og bedre kvaliteten på fôrkornet i Norge for å øke norskandel korn i kraftfôr, og øke selvforsyningsgraden basert på norske ressurser. **Det er nødvendig å legge et helkjedeperspektiv til grunn for korn- og kraftfôrpolitikken. En bedre kornøkonomi må komme som et resultat av økt kvalitetsbetaling og uttak i markedet.**

En forsterket kvalitetsbetaling vil komme den dyktige kornprodusenten direkte til gode, og vil stimulere til økt produksjon og bedre kvalitet i kornproduksjonen. Dette vil etter vår vurdering være en vinn-vinn løsning for både kornprodusent, kraftfôrindustri og husdyrprodusenter.

For å stimulere til økt matkornproduksjon bør det vurderes om det er formålstjenlig å øke prisforskjellen mellom matkorn og forkorn, dersom dette er markedsmessige mulig.

Frakttilskudd bør styrkes for å sikre økt produksjon generelt og i distriktene spesielt.

6. Næringsutvikling og kapitaltilgang

Økt matproduksjon krever utnyttelse av arealressursene i norsk landbruk. Grovforproduksjonene står helt sentrale i å utnytte grovfôrressursene både på innmark og i utmark.

Grovfôrproduksjonene er ryggraden i distriktsjordbruket. **Styrking av investeringsvirkemidlene vil særlig bidra til nødvendig fornying av driftsapparatet, og sikre framtidig volumproduksjon i disse produksjonene. Særlig trenger melk- og storfekjøttproduksjon en målrettet styrking av investeringsstøtten.**

Det legges også vekt på en styrking av investeringsvirkemidlene i grøntsektoren. I et voksende marked med stadig skjerpede krav til produsent, er det stort behov for nybygg og oppgradering av lager og kjølerom for å ivareta kvaliteten på produktene.

En økning i de økonomiske rammene for investeringsvirkemidlene vil lette nyinvesteringer i arbeidskrevende og kapitalintensive produksjoner. Investeringsstøtten bør gis opp til 35% av kostnadsoverslaget. Dette vil ha en utløsende effekt, og bedre lønnsomheten i framtidige utbyggingsprosjekter.

Det må også innføres en ordning for fondsavsetning med skattefordel i jordbruket etter samme lest som skogfondsordningen. Dette vil gi den enkelte gårdbruker mulighet til å bygge opp kapital i et eget investeringsfond.

7. Miljøvirkemidler (RMP, SMIL, grøfting)

Beitetilskudd

De nasjonale beitetilskuddene er meget viktig for å stimulere til bruk av beitearealer, samt ivareta kulturlandskap og biologisk mangfold. Rammene for å prioritere beitetilskudd innenfor RMP må også styrkes.

SMIL-ordningen

Produksjonsretta ordninger må prioriteres.

Grøftetilskudd

Nord-Trøndelag Bondelag mener tilskuddsordningen for grøfting av jordbruksareal må opprettholdes. For å sikre økt tilslag i tilskuddsordningen må tilskuddssatsen økes. Det må stimuleres til økt grøfting både for å redusere klimagassutslipp fra jord, og å bidra til dyrkajord i god hevd med økt avlingspotensiale.

Nydyrking

Som ledd i å øke matproduksjonen bør det etableres et tilskudd for nydyrking.

Tilskudd til beiteareal for kortnebbgås

Skadene forårsaket av trekkende kortnebbgås var omfattende i 2014. Bestanden har mer enn fordoblet seg siden 1996, og teller nå godt over 80 000 individer. Bestanden vokser, tross rekordhøy beskatning i den ordinære jakta i Norge og Danmark de siste åra. Tilskuddsordningen for tilrettelegging av beiteareal for trekkende gås fungerer godt for de brukerne som faktisk nyter godt av den. Det er imidlertid for lite midler i ordningen.

Det er nødvendig med en økning av avsetningen av midler til ordningen både i Nord-Trøndelag og Nordland. Vi mener derfor det er stort behov for å øke ramma for RMP i disse fylkene, for å kunne prioritere nødvendige midler til beiteareal til kortnebbgås.

8. Økologisk landbruk

Økologisk landbruk bør utvikles i takt med markedet for økologiske produkter, slik at produksjonen tilpasses etterspørselen. **Økt prisuttak i markedet er avgjørende for både å dekke merkostnader og å sikre lønnsomheten i økologisk produksjon. Nord-Trøndelag Bondelag mener en må prioritere produktive ordninger, som fremmer produksjon.**

Etter vår vurdering bør det ikke gis mer til arealstøtte. Virkemidlene må innrettes slik at de stimulerer til best mulig vekstskifte. *Vi mener derfor det er ønskelig å omprioritere det spesielle arealtilskuddet til økologisk kornproduksjon til produkt- og kvalitetsbetaling, dvs tilskudd pr kg produsert korn. Vi mener også det bør settes minimumskrav til avling spesielt i økologisk kornproduksjon.*

9. Velferdsordninger

Velferdsordningene er meget viktige for å sikre næringsutøverne mulighet for ferie og fritid, samt sikkerhet ved sykdom. Disse ordningene har stor betydning ift rekruttering til næringa.

Nord-Trøndelag Bondelag mener satsene bør økes i takt med kostnadsutviklingen for arbeidskraft, slik at tilskuddet gir mulighet for ferie og fritid.

Sykdomsavløsningsordningen prioriteres fremst av de ulike velferdsordningene. Dersom en setter velferdsordningene opp mot andre ordninger, mener Nord-Trøndelag Bondelag at inntektsgivende tilskudd må prioriteres først.

Nord-Trøndelag Bondelag vil også i år påpeke at utbetaling av avløsertilskuddet for ferie og fritid bør deles i to utbetalingsomganger for å sikre god nok likviditet hos næringsutøverne til å utnytte ordninga.

Nord-Trøndelag Bondelag mener også at tilskudd til sykdomsavløsning ikke bør avkortes for inntekt utenfor bruket.

Nord-Trøndelag Bondelag mener fødselspengeordningen må gjennomgås for å sikre nystartede brukere nødvendige ytelser i en etableringsfase. Det vil si både etablering som selvstendig næringsdrivende og etablering av familie. Vi ser i dag at mange nye brukere har mangelfullt grunnlag for utbetaling av fødselspenger, og dette gjør situasjonen vanskelig for mange i en

meget viktig fase av livet. **Nyetablerte selvstendig næringsdrivendes rettigheter til fødselspenger må styrkes. Tilsvarende gjelder sykepenger.**

10. Kjøtt og egg

Etter endringene i fjorårets jordbruksavtale, avtales det nå kun målpris for svinekjøtt. De andre kjøttslagene og egg inngår i volummodellen. Markedet tilsier at både lammekjøtt og storfekjøtt har potensial for prisøkninger. Det er betydelig underdekning av sau- og storfekjøtt, og utnytting av muligheten for økt prisuttak for disse produksjonene er svært viktig. Beitetilskuddene må økes, og grovfôrlønnsomheten må styrkes gjennom økning i arealtilskuddet for gras.

Nord-Trøndelag Bondelag mener det er meget viktig å styrke økonomien i storfekjøttproduksjonen og stimulere til økt framføring av kvalitetsslakt gjennom kvalitetstilskuddet for storfe.

Nord-Trøndelag Bondelag mener målpris på gris må økes, gitt prognosene om markedsbalanse. Samtidig må tiltak for å sikre markedsbalanse prioriteres høyt.

Nord-Trøndelag Bondelag mener dyretilskuddet for de 35 første purkene i griseproduksjonen økes til kroner 3000 pr purke. Dette som et målrettet strukturvirkemiddel.

Når det gjelder sau, ser vi en dramatisk reduksjon i saueholdet i store deler av fylket vårt. Nedgangen skyldes særlig rovviltproblematikk, og Nord-Trøndelag Bondelag er svært bekymra for utviklinga. Det er fortsatt behov for å øke lønnsomheten i denne produksjonen, samtidig som det haster alvorlig med å redusere rovviltbelastninga beitenæringene opererer under i Nord-Trøndelag. Dagens situasjon er ikke bærekraftig med hensyn til beitebruken i utsatte områder. **Styrking av beitetilskuddene både i innmark og utmark er et målretta virkemiddel for å stimulere til aktivt beitebruk.**

Konsesjonsregelverket

Det er svært viktig å beholde konsesjonsregelverket og konsesjonsgrensene i kraftfôrkrevende produksjoner.

Nord-Trøndelag Bondelag har i flere år argumentert for justeringer av konsesjonsregelverket for de kraftfôrkrevende produksjonene, for å sikre at intensjonene i regelverket følges. Dette er en forutsetning for at regelverket skal stå seg over tid, og bidra til å regulere strukturen i de kraftfôrkrevende produksjonene.

Nord-Trøndelag Bondelag mener derfor at målepunktet i konsesjonsregelen for smågrisproduksjon må legges på antall smågris. En ser i dag tilpasning til smågrisproduksjon med engangspurker, noe som på overordna nivå innebærer en særnorsk og kostbar måte å produsere gris på. Endring av målepunktet er også viktig i forhold til krav til spredeareal. Drift med engangspurker øker behovet for spredeareal betydelig ift ordinær smågrisproduksjon, og dette er det ikke tatt høyde for i spredearealregelverket.

Det er et økende press for fradeling og utbygging av kraftfôrkrevende produksjoner på fraskilt tomt/industritomt. Nord-Trøndelag Bondelag mener det må innføres et krav i konsesjons-

regelverket om at driftsenheter i de kraftfôrkrevende produksjonene selv skal eie 20 prosent av spredearealet. Det må være et grunnleggende prinsipp at produksjon og areal henger sammen.

11. Grønnsaker, frukt og potet

Importvern og målpris

Sikring av effektivt importvern er helt nødvendig for å beholde og videreutvikle verdiskapinga i hele verdikjeden.

Målpriser grønnsaker, bær og potet

For å dekke både økte produksjonskostnader og styrke økonomien innen grøntsektoren, mener Nord-Trøndelag Bondelag **målprisene må økes på de produktene dette er mulig jf markedssituasjonen. Det foreslås at målprisen for poteter økes med ?? øre.**

Arealtilskudd, og en betydelig satsing på investeringsvirkemidler

På grunn av stadig økende importpress, mener Nord-Trøndelag Bondelag det er grunn til å styrke budsjettoverføringene til frukt-, bær- og grøntsektoren.

Arealtilskuddene ble utflata i sin helhet i fjorårets jordbruksoppgjør.

Som nevnt i tidligere kapittel er det stort behov for fornying av lagerstruktur i grøntsektoren.

Investeringsvirkemidlene må styrkes betydelig, og grøntsektoren må prioriteres som andre produksjoner. Tilskudd til grøfting og hydrotekniske anlegg prioriteres også.

Det er viktig å styrke avrensordningen for potet for å unngå et stort avfalls-/miljøproblem, samt fare for økt smittepress.

Kompetanse, forskning og utvikling

Nord-Trøndelag Bondelag mener det er svært viktig å sikre Settepotetanlegget i Overhalla. Vi vil videre understreke viktigheten av å prioritere midler til ordningen statskontrollerte settepoteter. Sortsutvikling er viktig både i potet-, bær- og grøntproduksjonen.

12. Melk (ku og geit, kvoteordningen)

For å nå målsettingene om økt innenlandsk produksjon må arealressursene utnyttes.

Melkeproduksjonen er svært sentral i dette, og er en bærebjelke i norsk landbruk. Spesielt i distriktsjordbruket.

Økonomien i melkeproduksjonen er krevende for brukere som nylig har investert i nytt driftsapparat med større produksjonsvolum. Økonomien må styrkes på kort og lang sikt, både gjennom marked, investeringsvirkemidler og budsjettstøtte. Dette for å sikre nødvendig fornying av driftsapparatet og å opprettholde melkevolumet til foredlingsindustrien i åra framover. Skal vi få nok melk framover, er det tvingende nødvendig at produsenter som investerer i større grad må få beholde rasjonaliseringsgevinsten.

Målprisøkninger vil være meget viktig framover. Dette er nødvendig for å sikre nødvendig langsiktighet og optimisme i næringa.

Nord-Trøndelag Bondelag er kritisk til det etablerte distribusjonstilskuddet, som utbetales pr liter melk til Q-meieriene gjennom Prisutjevningsordningen (PU). Nord-Trøndelag Bondelag mener dette tilskuddet må trekkes tilbake. Dette vil gi rom for viktig økning av melkeprisen til produsent.

Nord-Trøndelag Bondelag mener også **husdyrtilskuddet** må økes. **Beitetilskuddene** må fortsatt økes, for å styrke arealbruk og grovfôrverdien.

Kvoteordningen for melk er svært viktig, og må videreføres. Utviklingstrekk tyder på at det kan bli en utfordring å holde oppe produksjonen for å dekke innenlandsk etterspørsel framover. Det er svært viktig å sikre nok melk til å forsyne den norske befolkningen. Stortingsmelding nr 9 Velkommen til bords forutsetter også en økning av melkeproduksjonen. Kvoteordningen er en forutsetning for å kunne opprettholde prisnivået i melkeproduksjonen. For å sikre utnyttelsen av norske grovforressurser i distriktene er det avgjørende at Omsetningsregionene for melkekvote fortsatt må skje innenfor fylkene.

13. Pelsdyrnæringa

Pelsdyrnæringa er en viktig verdiskaper. Næringa har stor betydning som distriktsnæring, og opererer i et internasjonalt marked. Samtidig bidrar pelsdyrnæringa til fornuftig ressursbruk ved å utnytte restprodukter for eksempel fra næringsmiddelindustrien i forproduksjon. Pelsdyrnæringa er dermed viktig i miljøsammenheng.

Nord Trøndelag Bondelag vil presisere nødvendigheten av fraktstøtten til pelsdyrnæringa. Vi vil på det sterkeste henstille om at fraktstøtten opprettholdes slik at næringa består også i årene fremover.

14. Skatt, avgift, avskrivninger, fond

Nord-Trøndelag Bondelag er svært kritisk til at den nye Regjeringen har gjennomført to endringer i skatte- og avgiftspolitikken som vil påføre landbruket betydelig kostnadsøkning framover. Dette gjelder arveavgiften og dieselavgiften. Nord-Trøndelag Bondelag mener næringa må få beholde muligheten til å skrive opp inngangsverdier ved eiendomsoverdragelser. Endringen i arveavgiften fjernet denne muligheten. Vi krever i alle fall at disse negative avgiftsendringene må kompenseres!

Investeringsfond med skattefordel

Innføre investeringsfond med skattefordel i jordbruket, etter mal av skogfondsordningen. Dette er tidligere omtalt i innspillet.

Avskrivningssatser

Øke avskrivningssatsene i landbruket.

Kjøttkontrollavgiften

Dette er en statlig oppgave, og må betales over statsbudsjettet. Nord-Trøndelag Bondelag ber derfor om at kjøttkontrollavgiften fjernes.

15. Annet

a. Inn på tunet

Nord-Trøndelag Bondelag mener en bør stimulere til en forsterka satsing på Inn på tunet.

b. Kompetanse, forskning og utvikling

Det er svært viktig å sikre kompetansetiltak, forsknings- og utviklingstiltak for å utvikle god agronomi og ressursmessig god landbruksproduksjon i Norge framover. Blant annet gjør klimaendringene og internasjonal ressursknapphet dette svært viktig.

Etter vår oppfatning vil midler til kompetanse, rådgivning, forskning og utvikling være svært viktig for lønnsomheten i landbruket fremover. For å sikre konkurransekraft i framtida må vi produsere enda bedre produkter på en enda smartere måte. Det må utvikles bedre sorter, som er optimale under våre forhold med tanke på avling og kvalitet. I et høykostnadsland som Norge må næringa være i front i forhold til å ta i bruk eksisterende kompetanse og utvikle ny kompetanse.

Hvor sulten en som produsent er med hensyn på å tilegne seg ny kunnskap og hvordan dette implementeres i egen bedrift, vil være avgjørende for hvordan en lykkes. Norsk landbruk og matproduksjon er dermed avhengig av en landbrukspolitikk som vektlegger midler til kompetanseutvikling, både i form av et solid rådgivningsapparat og forskning og utvikling.

Det er derfor en meget viktig strategi for norsk landbruk å sikre gode forsknings- og kompetanseinstitusjoner på landbruk i Norge.

9/15 14/01032-15 Styrebehandling av forslag til endringer i instruks for valgmemnda i Nord-Trøndelag Bondelag

Vedtak

Styret støtter valgmemndas forslag til endringer i instruks for valgmemnda i Nord-Trøndelag Bondelag. Forslag til ny instruks legges fram for årsmøtet 12. mars.

Saksutredning

Valgmemnda i Nord-Trøndelag Bondelag har i sitt arbeid gjort en gjennomgang av instruksen for valgmemndas arbeid.

Valgmemnda mener det er behov for å endre instruksen på enkelte punkter, og har lagt fram forslag til ny instruks for behandling i fylkestyret. Eventuelle endringer må vedtas på fylkesårsmøtet 12. mars.

Både gjeldende instruks og instruks med foreslåtte endringer er vedlagt dette saksframlegget.

Sammensetningen av valgmemnda - varamedlemmer

Det første behovet for endringer er knyttet til sammensetningen av valgmemnda. Gjeldende instruks slår fast at valgmemnda består av 6 medlemmer med like mange personlige varamedlemmer. 2 medlemmer med tilhørende varamedlemmer går ut/velges hvert år.

Valgmemnda mener det er mer hensiktsmessig å innføre en ordning med varamedlemmer i nummerorden, for å sikre mer forutsigbarhet for de som er valgt som varamedlemmer og for selve funksjonaliteten i valgmemnda. Slik det fungerer nå, er det utfordrende for de personlige varamedlemmene å møte på kort varsel ved forfall. De er ikke tett på diskusjonene i valgmemnda og får da lite å bidra med i diskusjonene i nemnda de evt få gangene de blir innkalt. I verste fall vil alle varaene kunne bli innkalt i løpet av nemndas arbeid, uten å ha vært veldig tett på de gående prosessene.

Ved å etablere en ordning med varamedlemmer i nummerrekkefølge, vil det være større forutsigbarhet med hensyn til hvem som skal møte. 1. vara vil da i større grad kunne følge nemndas arbeid kontinuerlig, og vil da i større grad kunne bidra i arbeidet.

Tillitsvalgte på valg

Valgmemnda ønsker å endre formuleringene omkring behandlingen av tillitsvalgte på valg. I Gjeldende instruks er formuleringene knyttet til om tillitsvalgte på valg ønsker å motta gjenvalg. Dette mener nemnda er prinsipielt uheldig, i og med at dette kan antyde en slags "automatikk" i behandlingen av tilfeller hvor en tillitsvalgt på valg ønsker gjenvalg.

Valgmemnda foreslår derfor at formuleringene endres slik at tillitsvalgte på valg skal forespørres om de ønsker å stille seg til disposisjon for videre verv i organisasjonen. Dette er for så vidt i tråd med praksis de siste årene, hvor denne formuleringen er benyttet ved henvendelse til tillitsvalgte på valg. Endringene er derfor helt på sin plass.

10/15 14/01033-4 Årets lokallag

Vedtak

Snåsa Bondelag utnevnes til årets lokallag på årsmøte i Nord-Trøndelag Bondelag.

Saksutredning

Styret må avgjøre hvilket lokallag som skal bli årets lokallag. Mange lag har god aktivitet og vi ser at lokallagene jobber på ulike måter. Det er et poeng å fremheve ulike lag og ulike måter å jobbe på.

Kriteriene for tildeling er:

- Høyt aktivitetsnivå
- God synlighet i lokalmiljøet
- God oppfølging av eksisterende og nye medlemmer
- Gode ververesultater og gjennomtenkt vervearbeid

Årets lokallag tildeles kr. 5000,- og nomineres til årets lokallag i Norges Bondelag.

Årsmelding for Snåsa Bondelag 2014

Organisasjonsarbeid

Snåsa Bondelag må sies å ha vært aktiv i 2014 og vi har fått markert flere viktige saker i media. Vi har hatt 6 styremøter med 32 bokførte saker.

I dag er vi i underkant av 250 medlemmer. Styret har ikke prioritert medlemsverving dette året, men er i gang med å utarbeide en velkomstperm for nye gårdbrukere i Snåsa som et viktig rekrutteringsredskap. Dette i samarbeid med landbrukskontoret.

Deltakelse i øvrig organisasjons- og næringsliv

Med bakgrunn i at nærmere 30 % av all sysselsetting og mye av verdiskapinga i kommunen står landbruket for, er vi aktive i Snåsa Næringsforum. Vi deltok på årsmøte til Snåsa Næringsforum den 24.3. og vi er representert i valgkomiteen og har fast medlemsplass i Snåsa Næringsråd. Bondelaget har ellers møtt på ulike møter i forbindelse med veivalget kommunen tok våren 2014. Vi sendte til kommunen et eget innspillsnotat (27.02.14)

Styret har også hatt dialog med Næringsforumet om ulike felles tiltak og deltatt på flere møter i regi av Næringsforumet (31.01.14 og 6.5.14). Dette samarbeidet vil vi videreføre i året som kommer.

Snåsa Bondelag ønsker å være aktiv bidragsyter til aktiviteter som fremmer landbruksnæringa i bygda. Styret har besluttet at det skal vi gjøre på ulike vis. Blant annet har vi i 2014 støttet følgende aktiviteter:

- Skolehage ved Snåsa Montessoriskole og Snåsa skole
- Sømmårkauk i Snåsa 2014
- Småviltprosjektet
- 2 bokprosjekter «Billedbok fra Snåsa» og revidering av «Snåsaboka»

Med store beiteressurser tilgjengelig er det viktig å få utnyttet disse områdene best mulig. Så Bondelaget finansierte ei samling den 8. april for nye og gamle ammeku-/kjøttfe produsenter. Det ble dannet en egen forening i etterkant.

Årsmøte i Nord Trøndelag Bondelag

Årsmøtet ble avholdt på Stiklestad den 6.3.14. Fra Snåsa deltok Edmund Fossum, Tom Erik Saur og Siv Merethe G. Belbo.

Investeringsvirkemidler i landbruket

Det er stor investeringslyst i Snåsa kommune og Bondelaget er opptatt av at det gis muligheter for investeringsvirkemiddelstøtte (BU-midler) fra Innovasjon Norge til investeringer i tradisjonelt landbruk i kommunen. Snåsa Bondelag har ved flere anledninger tatt opp problematikken med lite investeringsvirkemidler i forhold til investeringsbehovet i landbruket. Vi sendte derfor brev til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag i januar hvor vi påpekte viktigheten av at investeringsprosjekter i såkalte næringssvake områder som vi mener Snåsa må ligge inn under, blir tilgodesett med BU midler. Problematikken er høyaktuell og det jobbes på flere hold i Bondelaget for å synliggjøre og bevisstgjøre politikerne hvor viktig investeringsvirkemidler er for distriktslandbruket. I august ble en av våre medlemmer tatt fram i en helsides reportasje i Nationen for å statuere utfordringene en investeringslysten ung gårdbruker møter i dag.

Miljøvirkemidler

Etter påtrykk fra Snåsa Bondelag fikk faglagene igjen mulighet til å drøfte forvaltningen av SMIL virkemidler med landbruksforvaltningen. Bondelaget har drøftet forvaltningen av SMIL midlene for 2014 med landbrukskontoret (13.11.13) og dette har vært tema på ett av «møteplass for gårdbrukere» treffene i 2014. Disse miljøvirkemidlene er framforhandlet gjennom jordbruksoppgjøret og gir faglagene rett til drøftingsmøter med den kommunale landbruksforvaltningen. Bondelaget vil også følge opp for 2015.

Landbrukshuset

Selv om Landbrukshuset ble solgt i fjor, så ble det en del papirarbeid i ettertid dette året. Styret har vurdert det slik at midlene skal nyttes til landbruksfremmende tiltak for snåsalandbruket og at dette vil være en oppfølgingssak for kommende styre.

«Møteplass for gårdbrukere»

Landbruksorganisasjonene har i forbindelse med «Møteplass for gårdbrukere», hatt dagsmøter på Snåsa Hotell og Bondelaget har hatt ansvar for deler av møteserien. Bondelaget arrangerte bla åpent møte i forbindelse med jordbruksoppgjøret med fylkesleder Asbjørn Helland. Med 20 oppmøtte fordelt på flere produksjoner, fikk vi gode drøftinger som bidro til mange nyttige innspill. Disse ble sendt til fylkestyret i Nord-Trøndelag Bondelag den 4.2.14.

Rovvilt – dialog og møter

Snåsa Bondelag har deltatt på flere møter i regionen vedrørende problemene rovdirene forårsaker beitenæringa. Snåsa Bondelag initierte fellesmøte med saunæringa lokalt den 1. april. Kommunen inviterte deretter Miljø- og Klimadepartementet oppover i mai og hvor det av myndighetene ble uttalt at beitedyr må vike for rovdirene i hele kjerneområdet for bjørn og jerv. Våre medlemmer med sau i Andorfjellområdet ble skikkelig plaget i sommer og siden dette er et beiteområde innenfor vedtatt kjerneområde for bjørn, fikk de ikke fellingstillatelse på skadevoldere. Dette er en uholdbar situasjon og flere av medlemmene har deltatt aktivt i møter med forvaltningen og det

har blitt en del medieomtale. 29. september arrangerte NTBL åpent møte for alle sauebrukere i NT på Snåsa Hotell hvor Lars Petter Bartnes deltok. Det er nedsatt arbeidsgruppe som skal ta saken videre.

Snåsa Frørenseri

Grunnet endringer i lovverk relatert til selskapsformer, ble Snåsa Frørenseri omdannet til et heleid AS i regi av Snåsa Bondelag. Egen generalforsamling ble arrangert 5.juni hvor Edmund og Siv Merethe deltok fra styret.

Informasjonsutveksling

En god informasjonsplattform som bidrar til god kommunikasjon innbyrdes og mellom landbruksforvaltningen, fagorganisasjonene og gårdbruker i Snåsa er viktig. Etter initiativ fra Snåsa Bondelag ble det i 2012 opprettet Snåsa landbruksforum hvor alle faglag og produsentorganisasjoner innen landbruket i kommunen deltar. Forumet har funnet sin form og det arrangeres 2-3 møter årlig.

Med bakgrunn i påtrykk fra Snåsa Landbruksforum er det i dag opprettet en egen link på heimesida til kommunen med aktuelt stoff om landbruket. Det er riktignok begrenset hva faglagene kan formidle til sine medlemmer gjennom denne plattformen, så Snåsa Bondelag har opprettet egen nettside under Nord-Trøndelag Bondelag sin fane på www.bondelaget.no.

Samarbeid om utvekslingslever ved St.Olaf Collage

Også i år bidro Snåsa Bondelag med vertsfamilie til to utvekslingslever. Det var ønskelig at de bodde på samme sted og Kåre Eggen med storfamilie tok likeså godt i mot to unge gutter på kost og losji i ett par uker. Guttene var med på en rekke kulturelle og sosiale aktiviteter foruten sauslipp, seteropphold, gårdsarbeid og skogdag. De har gitt tydelig inntrykk av at de har hatt det fint på Snåsa i sommer ☺

Jordbruksoppgjøret og -forhandlingene 2014

I forkant av jordbruksoppgjøret hadde Snåsa Bondelag møte med 20 medlemmer vedr innspill til NTBL. Fylkesleder Asbjørn Helland innledet og det ble en flott debatt. Forhandlingene ble særdeles spennende og krevende for mange. Snåsa Bondelag var i beredskap og var med på aksjoner overfor politikere og media. Styret skrev leserinnlegg i NA, TA og Snåsningen og fikk god omtale i Snåsningen om vår aksjon ved E6en.

Stubbryterordenen

Sammen med Snåsa Bonde- og Småbrukerlag blåste vi liv i Stubbryterordenen, stiftet i 1987. 8 snåsninger er blitt innlemmet i ridderordenen. I juli ble Siv Eggen som også er medlem av Snåsa Bondelag slått til ridder av Stubbryterordenen. Det ble et flott arrangement ved familiens seter- Eggenseteren oppi Grønningen. Eggen er en av de viktigste ildsjelene i setersatsinga på Snåsa, og har også markert seg sterkt på nasjonalt nivå som styremedlem og nestleder i Norsk seterkultur. Hun har gjort en stor innsats for landbruket i Snåsa og er kreativ og innovativ utvikler av egen næringsvirksomhet på Eggensetra.

Fjøspub – FNs familiejordbruksår 2014

Sammen med Snåsa Bonde- og småbrukerlag, Raus og Krogsgården arrangerte vi Fjøspub i Krogsgården i juni. Vi hadde to forberedende møter og arrangementet ble støttet av Norsk Seterkultur. Vel 100 snåsninger deltok og Erik Steinvik fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag innledet med et kåseri før sentralstyremedlem Trine Hasvang Vaag og lokallagsleder i Snåsa Bonde- og Småbrukerlag Odd Jostein Selliås holdt appell. Arrangementet ble en fin

markering på familiejordbruket og sammen med Rausdamene fikk landbruket en fin omtale i Bondebladet.

Aktiviteter relatert til andre Bondelag og organisasjoner

Årets regionmøte mellom Bondelaget og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag deltok Edmund og Siv Merethe. Det var et interessant møte hvor mange fagområder ble berørt derav forvaltning av investeringsvirkemidlene.

Framtidig kommunal landbrukstjeneste: Med bakgrunn i brev sendt fra Bondelagene og Skogeierlagene har Regionrådet i Indre Namdal satt i gang et arbeid og en arbeidsgruppe for å vurdere faglagenes bekymring for fagkompetansen på Landbrukskontorene (skog og jord). Forslag til framtidige løsninger på hvordan den kommunale landbrukstjenesten bør organiseres, ble lagt fram for regionrådet i desember 2013. Grong bondelag har representert faglagene i IN i styringsgruppa. I påvente av retningsvalget til bla. Snåsa kommune, ble arbeidet lagt på vent.

Snåsa Bondelag ble forespurt om å delta i utarbeidelsen av en Questback undersøkelse som Snåsa næringskontor og landbrukskontor gjennomførte våren 2014. Vi har gitt innspill ved flere anledninger og resultatet av undersøkelsen stadfester at landbruket er en meget viktig næring i kommunen.

Snåsa Bondelag har engasjert seg i utarbeidelsen av Strategisk næringsplan for Snåsa, Steinkjer, Inderøy og Verran da det er svært viktig for en stor andel av næringsdrivende i Snåsa at landbruket blir hensyntatt i resultatet av planarbeidet. Snåsa Bondelag har deltatt på to møter (05.11.13 og 14.01.14).

Oppsummert 2014

Også 2014 må anses å være et aktivt år for Snåsa Bondelag. Mye skjer på mange ulike fronter og styret har jobbet godt og fordelt oppgaver og ansvar innbyrdes. Vi setter pris på et godt samarbeid med landbruksforvaltningen i kommunen og øvrige fagorganisasjoner både i kommunen og regionen for øvrig. Det er viktig at gjensidig kommunikasjon og tillit opprettholdes for at vi kan jobbe mest mulig effektivt på vegne av medlemmene våre. Med ny regjering har vi fått mange nye utfordringer i fanget, men også muligheter som vi må gripe tak i. Det skal vi sannelig gjøre!

Vedtak

Styret diskuterte resultatene i utvalgets rapport. Administrasjonen utarbeider hørings svar på bakgrunn av diskusjonen i styret.

Saksutredning

Landbruks- og matdepartementet sender på høring ”Norsk pelsdyrhold – bærekraftig utvikling eller styrt avvikling? Gjennomgang av pelsdyrnæringen”.

Norsk pelsdyr

Den globale pelsdyrproduksjonen har økt betydelig de siste ti årene. Verdensproduksjonen av reveskinn i 2013 er anslått til ca. 7,3 millioner skinn, hvorav Kina sto for ca. 69 %, Finland for ca. 25 % og Norge for ca. 3 %. For mink er verdensproduksjonen i 2013 anslått til ca. 72,6 millioner skinn, hvorav Kina sto for ca. 34 %, Norden totalt for ca 27 % og Norge for ca. 1 %. Det er om lag 270 bruk med pelsdyr i Norge. NILF har beregnet verdiskapingen i primærproduksjonen for 2013 til 231 millioner kroner, og den samlede årlige verdiskapingen i norsk pelsdyrnæring til å ligge på ca 298 millioner kroner. (2013 regnes som et «toppår», så den gjennomsnittlige årlige verdiskapingen de siste årene vil være lavere.) Med en samlet sysselsetting på ca. 450 årsverk, utgjør verdiskapingen 662 000 kroner per årsverk. Støtteordningene til pelsdyrhold omfatter tilskudd til frakt av pelsdyrfôr, tollfritak for råvarer til pelsdyrfôr (fra 2015), avløsertilskudd, tilskudd til avlsarbeid og investeringsstøtte. De totale årlige tilskudd kan anslås til ca. 35 millioner kroner.

Pelsdyrnæringen er omstridt, og det er en debatt om dens etiske berettigelse. Noen land er i gang med prosesser for helt eller delvis å avvikle pelsdyrhold.

I debatten om pelsdyrnæringen er det to forhold som særlig er trukket som begrunnelse for å avvikle næringen. Det ene er spørsmålet om dyrevelferden i næringen er god nok, d.v.s. om dyreholdet oppfyller kravene i dyrevelferdsloven eller om dyrevelferden uavhengig av dette er så god som den bør være. Det andre gjelder betydningen av formålet med næringen, d.v.s. om produksjon av pels er et akseptabelt formål for å holde disse dyrene i bur.

Pelsdyrutvalget

Pelsdyrutvalget ble oppnevnt for å bidra til forutsigbarhet om fremtidige rammevilkår for pelsdyrnæringen, og har hatt i oppdrag å vurdere to hovedalternativer for pelsdyrnæringens fremtid i Norge; bærekraftig utvikling og styrt avvikling.

Et flertall bestående av fem medlemmer går inn for bærekraftig utvikling av næringen, og mener at velferden for pelsdyr vil være ivaretatt dersom regelverket etterleves og de foreslåtte tiltakene knyttet til dyrevelferd blir fulgt opp innen rimelig tid. Det forutsettes at Mattilsynet må kunne reagere raskt og hensiktsmessig ved avdekking av alvorlige brudd på regelverket. Et mindretall på tre medlemmer går inn for styrt avvikling, og mener det er betydelig usikkerhet knyttet til om revens og minkens behov for bevegelsesfrihet og annen artstypisk atferd kan tilfredsstilles i lite komplekse nettingbur på små arealer. Disse medlemmene anser

det som lite sannsynlig at gjentatt påpekning av behovet for nye driftsformer vil bli løst gjennom forskning i overskuelig framtid. Ett medlem ønsker ikke å gi en anbefaling om alternativene for pelsdyrnæringen.

Utvalget konstaterer at det nye regelverket, som kom i 2011, danner grunnlag for bedre velferd, men at det fortsatt er velferdsutfordringer i dagens pelsdyrhold.

For å styrke næringens legitimitet, foreslås følgende forbedringer i velferden:

- Forskning på alternative oppholdsenheter for rev og mink eller et supplement til dagens oppholdsenheter, som gir større muligheter for å kunne utøve atferd som er viktig for dyrene
- Felles nordisk samarbeid mellom næring og forskningsinstitusjonene
- Styrke/systematisere avlsarbeidet på rev og mink for å oppnå mer tillitsfulle dyr
- Ta i bruk velferdsvurderinger for jevnlig å dokumentere dyrevelferden
- Bedre system for dokumentasjon av drift og velferd ved å innføre bruk av elektronisk journalsystem
- Fortgang i forsknings- og utviklingsarbeid for økt dyrevelferd ved å bevilge mer offentlige midler til forskning som vil resultere i dokumenterte velferdsforbedrende tiltak

Utvalget mener mulighetene for omstilling til annen landbruksproduksjon basert på gårdsbrukets ressurser er varierende. Utvalget mener videre at et eventuelt forbud mot pelsdyrhold i Norge bør klargjøres ved en ny lovbestemmelse. Utvalget har vurdert om et forbud mot pelsdyrhold kan medføre erstatningsplikt for staten etter Grunnloven og Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK). Det er ikke klart at et forbud uten noen sluttpakke eller kompensasjon for investeringer som ikke lenger kan benyttes, vil stå seg i forhold til EMK tilleggspunkt 1 artikkel 1 om vern om eiendom selv om det gis en lang overgangstid. Utvalget anbefaler at et eventuelt forbud kombineres med en form for kompensasjon.

Selv om et flertall i utvalget går inn for en bærekraftig utvikling av pelsdyrnæringen og tiltak som forutsettes å bidra til økt konkurransekraft, styrket legitimitet og å redusere uheldig påvirkning på naturmangfoldet, må det likevel understrekes at forutsigbarheten begrenses av særlig to forhold. For det første at næringen konkurrerer i et internasjonalt marked der prisene svinger fra år til år. For det andre at selv med et regelverk med krav til dyrevelferd på samme nivå som for annet husdyrhold og en streng etterlevelse av regelverket, er det lite sannsynlig at motstanden mot pelsdyrhold vil forsvinne.

Landbruks- og matdepartementet ber om høringsinstansenes **merknader innen 27. april 2015**. Norges Bondelag ber om innspill fra fylkeslagene innen **10. mars**. Behandling i styret i Norges Bondelag 15. april.